

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.

Szerkesztőségi iroda:

Nagybeeskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám.

Hová a lap szellemi részét illető minden közlemény küldendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybeeskerek, Zápolya-utca 1.
Hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre	— — — —	21 kor.
Félévre	— — — —	12 .
Negyedévre	— — — —	6 .
Egy hóra	— — — —	3 .
— egyes szám ára	8 .	

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadt k el.
Azonkívül az összes hí rési
irodáknban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybeeskerek, 1908.

XXXVII. évfolyam 117. szám.

Gsütörtök május 21.

Egy új veszedelme városunknak.

Nagybeeskerek, május 20.

II.

Ami eddigi komáink úgy komáskodtak, hogy a gyermek meg sem tudott lenni, de a komaság továbbra is kéretik. Amely hü ragaszkodás teljes elismerést érdemel, bár a közmondás szerint „meghalt a gyermek, vége a komaságnak“.

Most azonban a komának is, meg a szülőknek, mondjuk a város összes lakosságának azon kellene lenni, hogy több gyermekünk, legyen az akár kicsi, akár nagy, ne haljon el. Még meg nem lévő igazaink életre keljenek, a már meglévőket meg ne vegyék el tőlünk.

Mostan újból azon veszedelem fenyegeti városunkat, hogy azon csekély földterületből, amely a helybeli kincstári uradalom birtokában városunk határához tartozik, 1400 kataszteri holdat, szomszéd községbeli lakosoknak parcellázva eladjanak.

Ezen ügyben már deputáltak is a földmivvelésügyi miniszteriumban. Hogy biztató, sikert kilátásba helyező ígéretet kapta-e, nem tudni. Hogy előzetesen is megkérdeznék városunkat, valjon ezen tervbe vett megcsontításhoz mit szólna, még kevésbé lehet tudni, de még reményleni sem. Hiszen elég, ha itten is a végleges döntésben azon kinyilatkoztatás lesz, hogy különben is a város a maga előterjesztésével megkésétt.

Épen ez az, aminek nem szabad megtörténni. E végből egy rendkívüli városi közgyűlés hivandó egybe. Ezen közgyűlésen a képviselőtestületi tagoknak lehetőleg teljes számban kell megjelenni és ezen 1400 holdas földterületnek más községbelieknek való eladása ellen nemcsak tiltakozni, hanem arra is kell vállalkozni, hogy városunk a kérdéses földterületet, ha a földmivvelési miniszterium közérdekre való tekintettel eladni hajlandó, azt városunk vásárolja meg, kerül itt is elég olyan földmivveléshez értő, de földterülettel nem bíró,

ilyenhez jutni nem tudó ember. Ilyenek között a város maga méltányosabb áron, ha mindjárt csekély haszonnal is földparcelláztatná azon közel 1400 holdas földet, mintsem az akár egy parcellázással foglalkozó bank, vagy magánvállalkozás által történne. Tíz holdjával is már 140, 5 holdjával 280 család juthatna földbirtokhoz.

A városban mégis könnyebben jut az ilyen kis földbirtokos némi mellékfoglalkozáshoz, úgy, hogy esetleg félannyi földtulajdonnal is jobban elláthatja fölmerülő szükségleteit, mint faluhelyen, hiszen összes termelvényeit nagyobb haszonnal, mert közvetítés nélkül értékesítheti és minden nap pénzeltet.

A jelzett dologgal sietni kell, mert ennek már tizenkettedik órája ütött, míg ellenben azon kártalanítás, amely elvi homályossággal a Felsőmuzslyához csatolt nagy földterület kára okából városunk részére kilátásba helyezett kártalanítás, az idők méhében még talán kicsinyke embryoként sem öltött alakot.

Menczer Lipót.

Vasuti beruházások Torontálban.

— május 21.

Említettük már röviden, hogy a kétszáz milliós vasuti beruházásból Torontálmegyében is történnék vasuti építések. A beruházási alaphoz esatolt indokolás nyomán a torontáli államvasuti beruházások minden részletében ismeretek és sajnálattal kell konstatálni azt a tényt, hogy ugyszólván minden torontáli vasuti vonalról történik gondoskodás, amely más vidékek és központok érdekeit szolgálja, míg a vármegye székhelyét, Nagybeeskereket, ezuttal is minden tekintetben teljesen elhanyagolják.

A torontáli vasuti beruházások részleteit különben a következőkben ismertetjük.

A beruházási törvényjavaslat a czepléd—szeged—temesvári vonalon Pálmonostora—Kistelek és Zombolya—Gyertyámos között forgalmi kitérők beiktatására és Zombolya állomáson raktár építésére 450.000 koronát kér; e tétel indokolása így szól:

A czepléd—szeged—temesvári vonalon levő nagy állomásközök és az ebből származó hosszú menetidők a forgalom helyes lebonyolítását megnehezítik, valamint megakadályozzák azt is, hogy a menetrend a jelenleg befektetett vonatszámokon felül megfelelően süríthető legyen.

E nagy állomásközök megosztása végett már az 1907. évi XXIX. törvényekkel 700.000 korona engedélyeztetett, amely összegből 664.000 korona a Czepléd és Nagykorós állomások között Nyársapát forgalmi kitérő, Nagykorós és Kecskemét állomások között Katonatelep forgalmi kitérő, Szőregh és Oroszlámos állomások között Óbéba forgalmi kitérő, Gyertyámos és Szakállháza állomások között Beregszó forgalmi kitérő megépítésére fordított.

Mint hogy azonban a vonal további fejlesztése és a vonatforgalom rendessége érdekében még néhány állomásköz megosztása okvetlenül szükséges, a jelen törvényjavaslatban e célra folytatólagosan 450.000 koronát vettem fel. Ebből további két, 150 tengely befogadására alkalmas forgalmi kitérő építése fog fedezetet találni és pedig az egyik Pálmonostora és Kistelek, a másik Zombolya és Gyertyámos állomások 15,2 km., illetőleg 14,8 km. közében, valamint Zombolya állomáson egy raktár építése, minthogy ott a raktárok szűkeknék bizonyultak.

Az így megépített, illetőleg létesítendő 6 forgalmi kitérőnek a beiktatása elő fogja mozdítani azt az óhajtott célt, hogy a szükséglet mérvéhez képest további vonatok is legyenek a menetrendbe fektethetők. Ugyanis ezidő szerint a czepléd—szeged—temesvári vonalon a menetrendbe fektetett vonatok száma 40—43, mely szám a beiktatott kitérők révén nehézség nélkül mintegy 8 vonattal szaporítható lesz.

A beruházási összeg jelentékeny részét a miniszter nagyobb vidéki pályaudvarok bővítésére szánta. Számszerint harminckilenc vasuti állomás nagyobbítása van tervbe véve, ezek között van, mint már említettük Nagyikinda pályaudvarát is 200.000 koronányi előirányzattal. A miniszter sürgős szükségnek mondja Nagyikinda állomás bővítését s indokolásában ezeket emeli ki:

Nagyikinda állomás vágányzata már évek óta szűknek bizonyult, a legutóbbi években pedig — a forgalom nagyarányu fejlődése folytán — elégtelenné vált, úgy hogy már csak a legnagyobb erőfeszítéssel, gyakran késedelmes kiszolgálással elégíthetők ki a közönség igényei.

A kocsikezelés az 1903. évtől számítva 1907. év végéig 24.040 kocsirol évi 40.000 kocsi-ra, azaz mintegy 66 százalékkal, a keresztülhaladó vonatok száma pedig ugyanezen időközben 12.642-ről mintegy 16.000-re, vagyis 26,5

A „TORONTÁL“ tárcája.

A boldogság küszöbén.

Suzanne, a gazdag Pierret apó lánya, derék, szép leány volt. A falu fiatalsága bolondult utána; volt is kerője bőségesen, a szép Suzannénál azonban süket fülekre talált mindannyi. A sűrű kosarak végre megindították a pletykát a faluban.

„Suzanne nagyon magasan hordja az orrát, mondogatták, pedig ki tudja, nem lenne-e egykor boldog, ha Hüvelyk Matyi bekötné a fejét!“

Hüvelyk Matyi a falu nyomorekja volt, idomtalan törpe emberke, ki a csizmadia mesterség mellett a hegedűt is ügyesen kezelte s vasárnapokon, lakodalmokon az ő muzsikája mellett perdült táncra a falu fiatalsága.

Eltorzult arcával, apró élénk szemével s kurta, kajszalábalival visszataszító alak volt szegény. Gonosz természetű, hirtelen haragja rettegetté tette általában úgy, hogy a gyermekek sírtak, a kutyák ugattak láttára.

Egy napon aztán tele lett a falu a hirrel, hogy a szép Suzanne férjhez megy. A vőlegény azonban nem falubeli, hanem idegen, ki Párisból jött a vasuti vállalkozókkal s az új vasutvonal építésénél van alkalmazva.

Valóságos ur, posztó kabátban, ezüst paszomántos sapkával a fején, úgy ügyel fel a munkásokra. Suzanne, aki kezdetől fogva lenézte a bluzos parasztleányeket, hamarosan megszerette az idegent. Pierret apó ellenkezett ugyan eleinte, de miután Suzanne nagykoru volt s anyai örökség egészen ő reá szállott, kénytelen-kelletlen engednie kellett. A fiatalok ugyanis megígérték neki, hogy a vagyon továbbra is

együtt marad az ő kezelése alatt; ők beérik a termés egy részével.

Pierret apó hét falura szóló fényvel tartotta meg a lakodalmat. A násznép rogyásig evett-ivott egész nap s későre járt az idő, mikor rózsás hangulatban, támolgyó lábakkal oszladozni kezdtek. Suzanne és a férje sokat mondó tekintetet váltottak s a kezők találkozott egymással az abrosz alatt. Egyedül szerettek volna lenni, de a vendégek nagyobb része nem mozdult helyéből, sőt még csak most kezdett erősen kocingatni a fiatal pár boldogságára, melynek ily módon lehetetlen volt távozni.

Gyors eltűnésüket szöktetésnek vették volna és az egész násznépet maguk után zudítják s a trefás, csipős megjegyzések özönét árasztják nyakukba.

A nászszoba pedig elő volt készítve csalogatón, kívánatosan. Gondolni sem lehetett rá legalább éjfélig!

Csak legalább felkelhetnének az asztaltól és távozhathának egy rövid negyedóra, hogy egy pár szót sughassanak egymás fülebe, egy pár csókot válthassanak egyes-egyedül, az éléskamra mögött avagy a szinben.

Mindenképen törték a fejüket, mi módon tűnhessenek el, de hasztalan. Végre az ég, mely mint mondják, örökös a szerelmesek fölött, mégis csak segítségükre jött.

Hüvelyk Matyi, ki az asztal végén ült s ki mellel megjegyezve, régidő óta halálosan szerelmes volt a szép Suzanneba, az egész idő alatt sóváran figyelt a szerelmesekre. Nem evett, nem ivott s most lsten tudja, micsoda vidám eszmétől elkapatva, egyszerre kezébe vette a hegedűjét s elkezdte pengetni a hurokat.

Mindenki feléje fordult s hangos eljenzés tört fel az ajkáról. Egy perc alatt felugrándoztak az asztaltól s a fiatalság zajosan éltette Matyit és kocintott az egészségére.

Az új házások, felhasználva a zürzavart, észrevétlenül elosontak. Suzanne a prészáz felé húzta magát a vőlegényét. Az ajtó tárva-nyitva állott. Bementek és elragadtatva némán ölelkeztek, csókolóztak a sötétben. Boldogan, hogy egy pillanatra egyedül lehetnek s megfellekedeznek az egész világról.

De csakhamar megvillant az agyukban, hogy bizonyosan észreveszik a távollétüket, keresésükre indulnak, megtalálják őket . . . akkor aztán vége-hossza nem lesz a gunyoló-dásnak, csipkedésnek. Hová rejtőzzenek?

A sajtó ott állott előtök hatalmas öblével. Hágcsó volt hozzá támasztva. A csavar fel volt csavarva és a felső leszorító deszka magasan a sajtó fölött állott. A sajtó öblének a fenekén egy csomó alma volt, melyből almabort akartak sajtolni. Két nap óta a lakodalm miatt nem működött a sajtó.

A fiatalok egy sokat mondandó tekintetet váltottak s felhaladva a hágcsón, csakhamar eltűntek mindketten a sajtó öblében. Valóságos nászág egy normánd leánynak!

Itt legalább senki sem fogja keresni őket. Ugyancsak furfangos agya lehet, gondolta magában Suzanne, aki itten ránk találna . . .

Közös kábultságuk közepette egy pillanatra valami fantasztikus és iszonyu látományuk támadt: úgy rémlett nekik, mintha a sajtó csavarja morogva forogni kezdene, míg a leszorító nehéz tölgylap, mely képes volt lepénynyé lapítani

százalékkal emelkedett, mely emelkedéssel szemben az állomásnak sem vágányzatai, sem raktárterületei nem bővítettek számottevő mértékben.

A javaslat szerint a vágányokat, kocsiparkot, férőhelyeket s rakterületeket ezért szaporítják. A törvényjavaslat továbbá Nagyikinda állomáson a mozdonyszemélyzet részére lakó tanyákat szándékozik építtetni s e célra 11.000 koronát állít be.

A „kisebb kiegészítő munkák” csoportjában szerepel többek között Mokrin állomáson rakodóhelyek létesítése 15.000 kor. Valkány állomáson átmenő vágány és raktár építése 25.000 koronával.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 6 1/2 ó-tól kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 7/45 óráig délután; ugyanazon napokon este 5-től 7-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délután gőzfürdő. A kádifürdő reggeltől este 7-ig nyitva marad.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület ingyenes olvasóhelyisége és könyvtára nyitva minden nap d. u. 5 órától este 10 óráig, vasár- és ünneppokon d. u. 2 órától este 10 óráig.

A városi főgimnázium szertárai nyitva minden vasárnap délelőtt 11 órától 12-ig.

Május 22. Országos vásár.

Május 23. Országos vásár.

Május 24. Országos vásár.

Május 24. Megyei főzoltósági közgyűlés.

Május 24. Gutenberg Pál előadása a szőlőmunkáról.

Junius 15. Közig. bizottság ülése

— **Személyi hir.** Jankó Ágoston alispán a pancsovai főispáni installációról visszaérkezett Nagybecskerekre.

— **Tanítógyűlés.** A Délmagyarországi tanítóegyesület nagybecskereki fiókköre ma tartotta Lázárföldön tavaszi rendes közgyűlését, amelyen nagyszámmal vettek részt, egy a nagybecskereki, mint a környékbeli tanítók. A közgyűlésről lapunk holnapi számában hozunk részletes tudósítást.

— **Előadás a szőlőmunkáról.** Említettük, hogy a Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület meghívására a kézimunkára nevelő országos egyesület igazgatója, Guttenberg Pál Budapestről Nagybecskerekre jön s itt május 24-ikén, vasárnap délelőtt 11 órakor a vármegyei ház nagyertermében előadást tart a szőlőmunkáról. Az előadás iránt, amely teljesen ingyenes, igen élénk az érdeklődés, amit meg is érdemel, mert hasznos tanulságokat fog nyújtani mindenkinek. Különösen kívánatos, hogy a tanítói és tanítónői kar részt vegyen az előadáson, mert az előadottakat ők kiválóan hasznosíthatják.

— **Írásbeli érettségi a nagybecskereki főgimnáziumban.** A három napig tartó érettségi vizsgálatok a nagybecskereki főgimnáziumban tegnap befejeződtek. Az írásbeli vizsgákat 11 helyben végzett ifju tette le és 1 volt reáliskolai tanuló, aki a latin nyelvből tett kiegészítő vizsgát. A szóbeli érettségi vizsgák terminusa még nincsen kitűzve.

egy alátett ökröt, lassan le kezd szállani fölöttük.

Ugyanez akkor úgy rémlett, mintha valami sajtóságos alak, valami kegyetlen, eltorzult emberfej, a gaz Matyi feje, tűnnék fel a sötétben s kandikálna be a sajtó belsejébe.

Káprázat! Csalódás, képzelődés! Bizonyára! A fiatalok el voltak kábulva a boldogságtól... a csavar nem mozdul, a néhez lap egy helyben áll és Matyi bizonyosan ott muzsikál a táncra perdült vendégeknek. Szemeik lecsukódtak s egészen megfelleltek magukról.

És valóban nem találták meg őket, mint Suzanne gondolta, az nap este és nem is látták őket többé.

Hasztalan keresték, kutatták őket mindenfelé. Boszorkányságra gondolt mindenki és sokáig beszéltek a titokzatos eltűnésről, melynek senki sem tudta okát találni.

Csak Hüvelyk Matyi mosolygott a szokottnál is furesztabban, ha beszéltek előtte a Suzanne meg a férje eltűnéséről.

Ilyenkor kezébe kapta a hegedűjét, játszani kezdett és kajánul mondogatta:

— Epen ezt a nótát játszottam, mikor megugrottak a szerelmesek!... Oh, milyen pompás lakodalom is volt az!... Hogy mulattunk! Aztán hogy kifáradtunk a keresésekben s halálra tikkadtan, hogy ittuk a frissen sajtolt almabort a présházban. De milyen különös ize volt a Pierret apó almaborának!... Mind a mellett pompás! Ilyet bizonyosan nem sajtolt többé, annyit mondhatok!

És elkezdett hozzá érthetetlen cikornyával hegedülni, miközben önelégülten himbálta formátlan testét.

Edmond Lepelletier.

— **A hírlapíró-szövetség. közgyűlése.** A Vidéki Hírlapírók Országos Szövetsége ez évben Sopronban tartja évi rendes közgyűlését június hó 29-én. A hírlapíró-szövetség tagjai június 28-án este érkeznek Sopronba a győr-sopron-ebenfurti vasut nyolc óra előtt érkező vonatával. Az érkezőket a város közönsége nevében Töpler Kálmán dr. polgármester fogadja a pályaudvaron. Ezután megtörténik az elszállásolás, majd ismerkedési est lesz a kaszinó kerti helyiségében. Másnap délelőtt 10 órakor megtekintik a vendégek a muzeumot és a város egyéb nevezetességeit. Tizenegyedfél órakor az országos szövetség közgyűlést tart a városháza dísztermében. Déli egy órakor közös lakoma lesz az Erzsébet-kertben. Délután kirándulás.

— **Bélyegilleték engedély.** A m. kir. pénzügyminiszter megengedte, hogy a Zichyfalvi takarékpénztár a közönséges jelzőlogókönyvönök törlesztési részleteinek és kamatainak felviteléről kiállított nyugták után járó II. fokozatu illetéket, a vonatkozó naplókivonatok betérjesztése mellett, minden hó 1-ét követő 14 napon belül készpénzben fizethesse le.

— **Pancsova önálló választókerület.** Mint budapesti levelezőnk jeleuli a képviselőház kérvényi bizottsága tegnapi ülésén tárgyalta Pancsova városnak az önálló képviselőküldési jogára vonatkozó kérvényét. A bizottság úgy határozott, hogy a kérvényt pártolónak tejeszti a Ház elé, mert a képviselőküldési jog Pancsovát nemcsak mint külön törvényhatóságot illeti meg, hanem a város fejlettsége is a kérelem teljesítését indokolja.

— **Halálozás.** Mint Temesvárról jelentik, Szuló Ernő ottani torontáli származású ügyvéd 68 éves korában meghalt. Ivanóczy Szuló Ernő előkelő, régi magyar nemes családból származott, mely nemességét 1678-ban kapta I. Lipót királytól. Ősei Trencsén, Torontál és Krassó vármegyékben viseltek előkelő megyei tisztségeket. Atyja, Sándor torontálmezei birtokos, anyja Mihálovics Amália, néhai Mihálovics József zágrábi bíboros érsek huga volt. Szuló Ernő 1840. évi november hó 1-én született a torontálmezei Csókán. A főgimnáziumot Szegeden, a jogot Bécsben és Budapesten elvégezve, eleinte hírlapíró volt, a Pesti Napló munkatársa. Az ügyvédi vizsgát letéve, a hatvanas évek derekán lejött Temesvárra és ott nyitott ügyvédi irodát. Szuló Temesvár és Temes megye közéletében élénk szerepet játszott s általános szeretet és tisztelet környezte. Halála széles körben mély részvételt kelt.

— **Hadmentességi díjkitetés.** A központi járás összes jegyzői ma délelőtt idb. Tulics György tb. főtisztviselő elnöklete alatt a Melencei-uti Ellmer-féle vendéglőben gyűltek össze, ahol az ideai hadmentességi díjkitetést állították össze.

— **Országos vásár Nagybecskerekben.** Ma vette kezdetét Nagybecskerekben a május havi országos vásár, mely szokás szerint négy napig tart. Jól esik konstatálnunk, hogy a vásártér ma nem uszott sártengerben, mint a február havi országos vásár alkalmával, hanem a májusi kánikula verőfényébe fűrésztette a sürgő-forgó, izzadó embertömeget. A kedvező időjárás folytán, a közelebb és távolabb fekvő falvakból a gazdaközönség nagyszámban érkezett városunkba, hogy részt eladjon valamit, részt pedig, hogy szükségletét a vásáron fedezze. De nemcsak a rendes, megszokott vásárközönség népesítette ma be a máskor csendes vásártér, hanem előkelő vendégei is akadtak. Póka Dezső jószágfelügyelő, az aradi kincstári jószágigazgatósnak kiküldöttje ugyanis Meissner Ernő aradi és Sierban Viktor nagybecskereki m. kir. állattenyésztési felügyelővel, valamint Ghéczy Árpád pancsovai kincstári spánnal bejárták a vásártér, ahol az állami telepések számára teheneket vásároltak. Sajnos azonban, hogy ámbár 100 drb tehent akartak megvenni, a felhajtott anyag silánysága miatt a bevásárlást a minimumra kellett redukálni. Gazdáink tehát jól tennék, ha állattalományaiknak minőségét jobb takarmányozással, valamint fajapaállatok beszerzésével javítanák, mivel a m. kir. kincstárban biztos és állandó piacra találnának. Az állatfelhajtás mennyisége kielégítő volt, amennyiben délig kb. 3000 drb szarvasmarha, 1500 drb sertés és 800 drb juh lett felhajtva. A kereslet azonban már kevésbé elégitett ki, mert szarvasmarhák a szárazság okozta legelőhiány miatt nem igen találtak vevőre és csak a sertéseket keresték jobban. A délelött folyamán összesen vagy 800 drb állat eserélt gazdát. Az árak a következők voltak: teheneik minőség szerint

80—300 koronáig; egyéves malacok párja 120 kor. és kocák darabja 100 korona körül lettek eladva. A juhek párja 50—60 korona volt. A szarvasmarhayásárt holnap még folytatják, de kezdődik már a lóvásár is, melyet szombaton folytatnak. A kirakóvásár mint rendszeren szombaton kezdődik és nagyon jónak ígérkezik, hacsak az eső el nem mossa.

— **Nyomorgó magyarok Boszniában.** A földmívelési miniszternek tudomására jutván, hogy Boszniában, Bjelina, Lelence és Vučina környékén vagy 300 magyar, a Bácskából kivándorolt család a legnagyobb nyomorban tengődik. Nagybecskerekre egy kiváló szakkérteut küldött ki a helyszínre, hogy az ottani állapotokat tanulmányozza. A miniszternek e kiküldöttje missziójának eleget téve, egyelőre kimerítő memorandumban ajánlotta a hazájukból elszakadt, nyomort szenvedő magyarok visszatelepítését és a jövő hét folyamán ezirányban szóbeli előterjesztést is fog tenni a miniszternek.

— **A nászut.** X. órnagy megnősült. Nászutra megy. Magával viszi a kutyamosóját is, akinek megtöltja hogy a szállodákban elmondja, hogy új házasságát kísér. Az első szállodában azonban már az egész eselődés érdeklődik a pár iránt, szemtelenül nézik, úgy, hogy a fiatal asszonyka szegényében nem akarja a szobát elhagyni.

Az órnagy dühösen ront neki az inasnak: — Te gazember, nem megtöltöttem, hogy elmondjad, hogy új házasság vagyunk?

— Nem is mondtam. Órnagy ur, sőt azt mondotam, hogy három hét múlva lesz az esküvő.

— **Családi drama.** Családi dráma történt tegnap Perlaszon. Steiner Mihály ottani lakos ugyanis rálőtt feleségére és ennek anyjára, majd magát akarta elemészteni. A dráma azonban katasztrófa nélkül ért véget, mert a merénylő férj lövései nem találtak, öngyilkos kísérlete pedig nem sikerült. Steiner Mihály, aki alig két hónappal ezelőtt nősült, rosszul élt feleségével, úgy, hogy csakhamar külön váltak s az asszony visszatért anyjához Lázárföldre lakni. Közben azonban különböző követelésekért bepörölte férjét s tegnap volt a tárgyalás a perlaszi járásbírósnál, ahová anyjával együtt ment el. A tárgyalás után Steiner az utcán megleste feleségét és anyósát s revolverrel kétszer rájuk lőtt. Azután elrohant. A golyók szerencsére célt tévesztettek s a két asszonynak nem lett semmi baja. A merénylet után Steiner haza sietett s háza padlásán felakasztotta magát. Azonban öngyilkos szándéka sem sikerült, mert a szomszédok észrevették s idejekorán levágták. Most megindították ellene az eljárást.

— **Amateur-fényképészeknek!** Általánosan elismert kitűnő szalon és uti fényképészeti készületek, felülmulhatatlan minőségű pillanat kézi aparátusok, valamint mindenféle fényképészeti részek Moll A. cégnél (Bécs, Tuchlauben 8. cs. és kir. udvari szállító) kaphatók. — Ezen üzletág alapított 1854-ben. — Kivánatra nagy képes árjegyzéket bérmentve küld a cég.

Színház, irodalom.

* **Az olasz operatársulat bucsujátéka.** Az olasz operatársulat ma este tartja bucsuelőadását nálunk. Bucsuzásul a társulat Verdi operáját, a Rigolettót választotta, amely a nagybecskereki filharmonikusokkal kiegészített zenekarral kerül színre s így az előadás minden tekintetben kiváló színvonalu lesz.

* **A „Zenélő Magyarország”** közismert zeneműfolyóirat ép most megjelent 358-ik füzeté újra a legjobb s kedvelt zongora-ujdonságokat közli, mint I. Sipos Antal, „Szerelmem rózsája” című hangulatos, szép dalát, Szepessy László gyönyörű szövegére. II. Franek Gábor, „Az utolsó ajándék” hatásos műdalát. III. Kusz Ferenc „Melancholia” francia népszerű boston-keringőjét, zongorára.

Elismert tény, hogy annyi zeneművet, s a legjobb hazai és külföldi szerzők kiváló ujdonságait, csak 6—8 koronáért szerezheti meg külön kiadásokban, amennyit egy füzeté ad e pompás zeneműfolyóiratnak; mégis rendkívül elterjedtsége miatt 6 korona, felévi előfizetésért 12 ily gazdag tartalmu füzetet s azon felül a 20 kiváló becses, 40 kor. bolti árt képviselő, zenemű ujdonságot tartalmazó „Husvéri zenealbum”-ot teljesen ingyen adja feléves előfizetőinek.

Előfizetések a most folyó január—júliusi félévre a „Zenélő Magyarország” (Klöner Ede) zeneműkiadóhivatalához, Budapest, VIII. József-körut 22. intéződének, honnan kívánatra kimerítő árjegyzék ingyen és bérmentve küldetik.

Budapesti eredeti folyik a Apponyi deff vált elnyuliban ez A R a k o v A p oktatást megszak beszélt, valóban sét ő vonatkozó óvónők s az é középisko sével is évi költ bevehet A nagy é beszélt a talános letekre. A Tolna y c i a n u Az indítvány bevétele tartson t koszoruz We költséggel hat hozzá a szobó pártolja. A ké pontja sz koszoruz Zoltán jeg Ezz A nyitja meg tárca rész Az Kovács Appony fölvilágos hamarosan A kö Árpád szó azt mondó létjogosult Buz gimnázium táriatust. Hock mokat, de polgári isko A p p o tál azután hogy a kö vetni a kö nyit a kult A hiányoka fogja s a is javítani Beszél Bernáth azután né Közö Budapesti eredeti táv mai közös a magyar Sándor min 10 órakor tott. Félhiv közáson va

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, május 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőházban még folyik a kultusztárca költségvetésének vitája. Apponyi nagy beszéde több kisebb beszédet váltott ki s így a kultuszvita jobban elnyulik, mint gondolták. Rövidesen azonban ezzel is végeznek még ma.

A tegnapi ülés.

A tegnapi délutáni ülésen, amelyet Rakovszky István alelnök nyitott meg,

Apponyi Albert gróf vallás- és közoktatásiügyi miniszter folytatta két órákor megszakított beszédét. A kisdédóvó ügyről beszélt, amelynek törvényes rendezése valóban égető. Az óvóügy gyors fejlesztését ő is szükségesnek tartja s az erre vonatkozó javaslat már készen is van. Az óvónők fizetésemelését méltányosnak tartja s az égető kérdések közé sorozza. A középiskolai tanárok fizetésének rendezésével is foglalkozik s reméli, hogy a jövő évi költségvetésbe valamely fizetésemelést bevehet. Azután áttért az egyházi ügyekre.

A miniszter beszéde után, amelyet nagy éljenzés követett, még Bedőházy beszélt a költségvetés mellett, majd az általános vita véget ért s áttértek a részletekre.

A részleteknél, Fábry Károly, Tolnay Lajos, Vlád Aurél és Bredicianu Coriolán szólaltak föl.

Az ülés végén Nagy György azt indítványozza, hogy csütörtökön Budavár bevételének évforduló napján a Ház ne tartson ülést s a budai honvéd szobrot koszorúzza meg.

Wekerle Sándor miniszterelnök a költségvetés sürgőssége folytán nem járulhat hozzá, hogy a Ház szünetet tartson, a szobor megkoszorúzását azonban pártolja.

A képviselőház a miniszterelnök álláspontja szerint határoz s a szobor megkoszorúzásával megbizta Szentkirályi Zoltán jegyzőt.

Ezzel a délutáni ülés véget ért.

A mai ülés.

A mai ülést Justh Gyula elnök nyitja meg s nyomban folytatják a kultusztárca részletes tárgyalását.

Az apróbb tételeknél felszólalnak Kovács Ernő és Nagy György, majd Apponyi Albert gróf miniszter, akinek fölvilágosításai után az apróbb tételeket hamarosan elfogadják.

A középiskolák tételénél Bozóky Árpád szólal föl, majd Víz Ferenc, aki azt mondja, hogy a gimnáziumoknak nincs létjogosultsága.

Buza Barna is azt mondja, hogy a gimnáziumok szaporítják a szellemi proletariátust.

Hock János védelmezi a gimnáziumokat, de szükségesnek tartaná, hogy a polgári iskolákat hét osztályúvá fejlesszék.

Apponyi Albert gróf miniszter reflexál azután a felszólalásokra s hangoztatja, hogy a kormány igyekezik mindent elkövetni a közoktatás érdekében, amit bizonyít a kultusztárca 80 milliós költségvetése. A hiányokat a lehetőség szerint orvosolni fogja s a középiskolai tanárok helyzetén is javítani fog.

Beszélnék ezután még Víz Ferenc, Bernáth Géza, Bozóky Árpád s azután négy órára halasztják az ülést.

Közös miniszteri tanácskozás.

Budapest, május 21. (A „Torontál” eredeti táv.) Mint Bécsből sürgönyzik, a mai közös miniszteri tanácskozás, amelyen a magyar kormány részéről Wekerle Sándor miniszterelnök vett részt, délelőtt 10 órákor kezdődött és fél 1 óráig tartott. Félhivatalos jelentés szerint a tanácskozáson valamennyi vitás kérdésben meg-

állapodás jött létre, csak a delegáció összehívásának időpontjánál nincs még megegyezés.

A helyzet.

Budapest, május 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) Politikai körök a tisztí fizetések és a delegációk dolgában támadt differenciát ma már egészen nyugodtan ítélik meg s az a vélemény, hogy a válságot teljesen elkerülik. Beavatott politikusok szerint az osztrák kormány hajlik a magyar kormány álláspontjához, csupán Aehrenthal és Schönaich akarnak még valami kedvezményt nyerni a magyar kormánytól, hogy az osztrák delegáció előtt fedjék magukat. Valószínű azonban, hogy ők is lemondanak külön kívánságaikról.

A választói reform.

Budapest, május 21. (A „Torontál” eredeti táv.) Mint politikai körökben beszél, Andrássy Gyula gróf belügyminiszter szombaton válaszolni fog Mezőfi Vilmosnak a választói reform dolgában hozzáintézet interpellációira s ekkor valószínűleg bejelenti, hogy mikor terjeszti a Ház elé a választói reformról szóló javaslatot.

A budai honvédszobor megkoszorúzás.

Budapest, május 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) A budai honvédszobrot, Budavár bevételének mai évfordulója alkalmából Szentkirályi Zoltán képviselő a Ház nevében megkoszorúzza. A képviselők közül csak Nagy György volt jelen az aktusnál. Nagy György, mikor visszajött a képviselőházba, fölpanaszolta Jekelfalussy honvédelmi miniszternek, hogy honvéd katonákat nem látott a szobornál, amire a miniszter kijelentette, hogy bizony ki kellett volna őket vezényelni.

Széchenyi—Vanderbilt Gladis kitüntetése.

Budapest, május 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint udvari körökben beszél, Széchenyiné Vanderbilt Gladis legközelebb magas udvari kitüntetést fog kapni.

A dánosi bünpör.

Budapest, május 21. (A „Torontál” eredeti táv.) A rablógylkos dánosi cigányok ügyében ma már érdemleges tárgyalás volt. A mai ülésen beterjesztették az esküdtekhez intézendő kérdéseket, amely szerint az esküdtekhez 334 kérdést fognak intézni.

Határidő-üzenet.

Budapest, május 21. (A nagybecskerek Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (májusra 1908.)	22-04—
Buza (októberre 1908.)	19-90—
Rozs (októberre 1908.)	17-28—
Zab (májusra 1908.)	13-44—
Zab (októberre 1908.)	13—
Tengeri (júliusra)	13—
Tengeri (májusra)	13—

Dr. Brájjer Lajos távollétében a szerkesztésért felelős Somfai János.

Nyilttér.

(E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.)

Vérköpésben, szivbajban és asthmában szenvedő embereknek, az újabb kísérletekből ki-
derült, hogy ilyeneknek egyedül

Lubi Erzsébet-nyógyviz

ajánlatos fogyasztásra, amely ezek mellett nemcsak a **hugyszervek** betegségeiben legjobb viz, hanem a **legkínzóbb borviz** és enyhén sós ize miatt mindenki, még a **legkisebb gyermekek is szívesen veszik magukhoz** a gyomor és légső hurutos megbetegedésénél.

Megrendelhető a forrásbirtoságnál Szolyván (Bereg megye).

473-10.3

SARG-féle 60
KALODONT
LEC-JOBB
FILLER FOG-CRÉME

Etvágytalanság, emésztési zavarok

legkönnyebben megszüntethetők rohtschl Tempel-forrás-víz időnkénti élvezete által. Régebbi keletű vagy idült ilyenű bajoknál a Styria-forrásvíz (erősebb hatású) előnyösebben használható.

Magyarországi főraktár:
Heßmann Józsefnél, Budapest, Báthory-utca 8.

(437-43)

Hársfalva gyógyfürdő.

Klimatikus gyógyhely.

(Vasúti állomás.) Posta és távirás.

230 méter magasságban a tenger színe fölött.

Fürdőidény: Május 1. — Szeptember 30.

Gyönyörű fekvés, ózondus levegő. — Hársfa- és fenyőerdők. — Kényelmes és olcsó ellátás. — Modern berendezés. — Hidegvíz-gyógyintézet — Sós és fenyő belégtőzermek. (Inhalatorium) — Savanyuvizes és vasas asványvízfürdők. — Orvosi felügyelet alatt álló kintinó vendéglők.

Gyógyvize kitűnő hatása:

tüdőbajok, malária (mocsárláz), gége-, hörg- és tüdőhurut, máj- és lépdegánatok, hólyaghurut, specifikus a görvényes csontbántalmaknál. Mindenféle idegbántalmak, fejfájás, migraine, histeria, szédülés, nehéz légzés, hypochondria Vérbajok, köszvény, görvény, bujakór, delirium trem. potat. Női bajok, fehérfolyás, sápkór, havi zavaroknál.

Részletesebb felvilágosítással szívesen szolgál

a fürdőigazgatóság Hársfalva (Bereg megye).

A nagybecskereki járás főszolgabírájától.

2857. szám 1908.

492-3.1

Pályázati hirdetmény.

A magyarszentmihályi körjegyzőségnek jogérvényes szétválasztása folytán nagyközséggé átalakult Magyarszentmihály községében ujonnan rendszeresített **községi jegyzői állásra** a pályázatot ezennel hirdetem és felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1900. évi XX. t. c. 3. §-ában, illetve az 1883. évi I. t. c. 6 §-ban körülírt képesítésüket, valamint eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket **folyó évi június hó 20-áig** hozzám beadják.

Javadalmazás:

1. Évi fizetés állami kiegészítéssel 1600 korona.
2. Szabad lakás és melléképületek, fakamra és istálló szabad használata.

Nagybecskerek, 1908. évi május hó 18-án.

Lowieser Imre,
főszolgabíró.

Mérlegképes
könyvelő

eivállal olcsó díjazás mellett a délutáni és esti órákra könyvelést és más irodai munkákat.

Cím a kiadóhivatalban.

423-x.3

A ki szép akar lenni, használja egyedül a Hajós-féle aradi ibolya-crémet,

mert a világ minden részéből jövő
hálaíratok legjobban bizonyítják, hogy
ennél jobb szőpítőszert nem létezik.
Szeplő, májfolt, bibires, bőrvörösséget
és mindennemű arctisztatlanságot
— varázsszerű gyorsan eltüntet. —

= Egy tegely ára 1 korona. =
Vigyázat! Csakis Hajós-féle aradi készítményeket
tessék kérni és vásárolni.

Kapható a készítőnél:

HAJÓS ÁRPÁD gyógyszer-tárában, ARAD.
Főraktár: **Nagybecskereken,**
MELKUHN DEZSŐ drogeriájában.
Továbbá minden gyógyszer-tárban, illatszer-
üzlet és drogeriában.
324—20.17)

Nagybecskereki izr. hitközség előjárósága.

147. szám. 1908.

496—1.

Közgyűlés.

Az izr. hitközség képviselő testülete
vasárnap, folyó hó 31-én d. e. fél 12 óra-
kor a hitközség irodájában rendkívüli

közgyűlést

fog tartani, melyre a t. c. tagok ezennel
meghívattak.

Napirend:

1. Előterjesztése az előjáróság határozatá-
nak Lewin Hermann főkéntor nyugdíj-ügyének
helyesbítése iránt.

2. Hasonló határozat Löffler Jónás hitközségi
titkár iránt.

3. Netaláni indítványok tárgyalása.

Nagybecskerek, 1908. évi május hó
11-én tartott elől. ülésből.

A hitközség előjárósága:

Löffler Jónás,
titkár.

Dr. Mangold,
elnök.

Hazeladás.

Az Uri-utcában levő házam
25.000 koronáért eladó.

A vételárból szerződés-
kötéskor csak 5000 korona
fizetendő, a többlet 15—20
év alatt törleszthető. —

Poroszkay.

470—3.2

579. bvk. 1908. sz.

491—1.1

Árverési hirdetmény.

Alólirott kir. bir. végrehajtó által köz-
hírré tétetik, miszerint a tek. nagybecske-
reki kir. törvényszék 1907. évi december
hó 20-ik napján kelt 11426. sz. végzésével
megkeresett nagybecskereki kir. jár. bir.-nak
1907. évi december hó 27. napján V. 171/4.
szám alatt kelt végzése folytán Kokits János
nagybecskereki ügyvéd által képviselt
Malinitza Péter és János felperes részére
őzv. Kéler Elekné szül. Staics Johanna,
jelenleg Poroszkay Béláné, mint néh. Kéler
Elek örököse ellen 2855 kor. 16 fillér és
jár. iránt kielégítési végrehajtás útján 1908.
évi január hó 7-ik napján Nagybecskereken
lefoglalt, 4000 koronányi ügyvédi munka-
díja és költségek alperes lakásán bírói
árverésen készpénzfizetése mellett leendő
eladatása 1908. évi május hó 29-ik napjá-
nak délután 3 órájára tüzetett ki, az 1907.
évi V. 171/8. szám alatt kelt végzése alap-
ján az árverés elrendeltetvén, annak az
alap-, illetve felülfoglaltatók követelése
erejéig is, 1881. évi LX. t. c. 120. §-a
értelmében, amennyiben törvényes zálog-
jogot nyertek volna, meg fog tartatni.

Együttal felhivatnak mindazok, kik az
elárverezendő ingóságok vételárából a végre-
hajtató követelését megelőző kielégítéshez
jogot tartanak, de az, ha részükre a foglal-
ás korábban eszközöltetett, a végrehajtási
iratokból ki nem tűnik, ugy az esetben is,
ha elsőbbségük bérleti vagy haszonbérleti
viszonyon alapszik és ezen törvényes zálog-
joguk a végrehajtási jegyzőkönyvben
meg van ugyan említve, azonban a köve-
telés összege ugyanott kitéve nincs, mi-
szerint az 1881. LX. t. c. 111. §-ához ké-
pest elsőbbségüket az árverés megkezdéséig
alólirotthoz egy példányban írásban adják
be, avagy szóval jelentsék be annál is in-
kább, minthogy később bejelentett elsőb-
bségek végrehajtató kielégítését nem gátolván,
igénylők a vételár fölöslegére fognak uta-
sítottatni.

Nagybecskereken, 1908. évi május 7.

Kiss István,
kir. bir. végrehajtó.

Meghívó

A chevra-kadisa t. c. tagjai a **vasárnap,**
f. hó 31-én délelőtt 11 órakor a hitközség
irodájában tartandó rendkívüli

közgyűlésre

ezennel tisztelettel meghívattak.

Napirend:

1. Az egylet pénztárosának megválasztása.
2. Netaláni indítványok tárgyalása.

Nagybecskerek, 1908. évi május hó
14-én tartott választmányi ülésből.

Löffler Jónás,
titkár.

Weisz Izidor,
elnök.

(494—1.1)

Valódi brünni szövetek

• az 1908. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény	1 szelvény 7 korona
3-10 m. hosszú	1 szelvény 10 korona
teljes férőruhá-	1 szelvény 12 korona
hoz (Kabát, nad-	1 szelvény 15 korona
rág és mellény)	1 szelvény 17 korona
elégendő, csak	1 szelvény 18 korona
	1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.— K.-ért,
színtűgy. felöltőszövetet, turistalódot, selyem-
kamagart stb. stb. gyári áron küld a mint meg-
bizható és szolid cég mindenütt ismert posztó-
gyári raktár.

SIEGEL-IMHOF Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök, a melyeket a magánvevő élvez, ha
szükségétől közvetlen Siegel-Imhof cég-
nél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékeny.
Szabott, legolcsóbb árak. Öröklési választék.
Minták, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb
rendelésnél is, teljesen friss árban.

226—40.24

Az écskai uradalom elad

13 darab

12 hetes yorkschiéri

kan malacot.

Központi Intézőség.

487—3.2

ELSŐRENDÜ CIPŐK NAGY RAKTÁRA

WEINBERGER K.

Nagybecskerek, Hunyadi-fő-utca 23.

Ha szép és jó cipőt akar,
akkor csakis az egyedül nálam kapható
debreceni cipőket vegyen,

mely minden más gyárt-
mányt felülmul.

Ugyisintén

**amerikai cipő-külön-
legességek
raktára.**

363—50.17

Kamatlábleszállítás.

Az Osztrák-magyar bank kamatlábleszállítása következtében az alulírott pénz-
intézetek a betéti kamatlábat 1908. évi június hó 1-től való érvénnyel

1/2⁰/o-al leszallitják,

miről a tisztelt betevők ezennel értesítettek.

Nagybecskerek, 1908. évi május hó 21-én.

491—1.1

TORONTÁLMEGYEI TAKARÉK- ÉS HITELBANK.

NAGYBECSKERÉKI TAKARÉK- ÉS ELŐLEG-EGYLET MINT RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.